

GRANSKNINGSRAPPORT för år 2023

Vi, av kommunfullmäktige i Gävle kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Gävle Energi AB:s verksamhet.

I vårt arbete har vi anlitat sakkunniga från Gävle kommuns revisionskontor och KPMG. Samplanering har skett med bolagets auktoriserade revisor.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av årsstämman fastställda ägardirektiv. Under året har grundläggande granskning och en fördjupad granskning genomförts. Den grundläggande granskning visar att bolaget har en struktur för arbetet med intern kontroll. Bolaget upprättar en riskanalys och intern kontrollplan samt följer upp planen genom en årlig intern kontrollrapport. Den fördjupade granskningen av bolagets informations säkerhet visar på en delvis bristande efterlevnad till gällande lagkrav och praxis inom vissa områden. Dessa lagkrav och praxis började gälla 2018. En delvis bristande efterlevnad är förenat med risker för bolaget. Styrelsen behöver omgående vidta åtgärder.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att bolagets interna kontroll inte varit helt tillräcklig.

KOMMUNREVISIONEN

Gävle kommun, 801 84 GÄVLE, Besöksadress Rådhusorget 1

Tfn 026-17 80 00 (vx)

kommunrevisionen@gavle.se

Gävle 2024-04-25

Eva-Karin Hamilton

Yvonne Bäckius

Rosalie Carlén

Charlotta Lagnander

Kenneth Levin

Ann Katrine Myles

Arne Övrelid

Bilagor:

- Grundläggande granskning 2023
- Granskning av informationssäkerhet

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: Eva-Karin Hamilton

Datum: 2024-05-07 01:57

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

9F6D4E5556195EB59E6B2DAFEB6C6C2A82AFD926C26929A0D27750927938C879

Namn: Yvonne Bäckius

Datum: 2024-05-10 10:53

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

9F6D4E5556195EB59E6B2DAFEB6C6C2A82AFD926C26929A0D27750927938C879

Namn: ROSALIE CARLÉN

Datum: 2024-05-07 13:06

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

9F6D4E5556195EB59E6B2DAFEB6C6C2A82AFD926C26929A0D27750927938C879

Namn: CHARLOTTA LAGNANDER

Datum: 2024-05-03 17:30

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

9F6D4E5556195EB59E6B2DAFEB6C6C2A82AFD926C26929A0D27750927938C879

Namn: Kenneth Levin

Datum: 2024-05-06 16:49

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

9F6D4E5556195EB59E6B2DAFEB6C6C2A82AFD926C26929A0D27750927938C879

Namn: Ann Katrine Myles

Datum: 2024-05-04 10:22

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

9F6D4E5556195EB59E6B2DAFEB6C6C2A82AFD926C26929A0D27750927938C879

Namn: ARNE ÖVRELID

Datum: 2024-05-07 11:44

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

9F6D4E5556195EB59E6B2DAFEB6C6C2A82AFD926C26929A0D27750927938C879

REVISIONSKONTORET

Gävle Energi AB

Grundläggande granskning 2023

Grundläggande granskning 2023
Gävle Energi AB

Anna Hammarsten, KPMG certifierad kommunal revisor
Andreas Halvarsson, revisionschef kvalitetssäkrare

Gävle kommun 2024-04-10

Dnr.23REK14

www.gavle.se

Innehållsförteckning

Yrkesrevisorernas sammanfattande ställningstagande	3
Grundläggande granskning av Gävle Energi AB	4
Bakgrund	4
Metod	4
Revisionskriterier	4
Bedömningsskala	4
Allmänt om bolaget	5
Ägardirektiv och bolagsordning till bolagen	5
Målstyrning och måluppfyllelse	6
Intern kontroll och riskanalys	12
Bolagets riskhantering och riskanalys	12
Bolagets internkontrollplan	13

Yrkesrevisorernas sammanfattande ställningstagande

Utifrån den grundläggande granskning som utförts gör yrkesrevisorerna nedanstående bedömningar och rekommendationer.

Yrkesrevisorerna tar nedan ställning till om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt sätt, om ekonomistyrningen är tillfredsställande samt om den interna kontrollen är tillräcklig. Bedömningarna baseras på resultatet av revisionen inom de områden vi granskat.

Verksamhetens målstyrning

Yrkesrevisorerna bedömer bolagets målstyrning som ändamålsenlig. Bedömningen baseras på att bolagsstyrelsen antagit en verksamhetsplan där mål, indikatorer och aktiviteter redovisas.

Bolaget har tio strategiska verksamhetsmål med tillhörande indikatorer för 2023. Bolaget har också ett mål kopplat till kommunens finansiella mål om långsiktig tillväxt i balans. Av bolagets tio strategiska mål bedöms sju uppnås. Tre mål bedöms inte uppnås helt.

Bolagets bedömning av måluppfyllelsen baseras på en sammanvägning av det arbete som genomförts under året och utfall samt status på indikatorer. Verksamhetsrapporten per helår innehåller en detaljerad beskrivning av det arbete som genomförts under året. Bolagets analys av aktuella indikatorers utfall är detaljerad och begriplig.

I övrigt visar protokollsgranskning att styrelsen under året har kontinuerligt mottagit information om aktiviteter och uppföljning av verksamheten.

Ekonomistyrning

Yrkesrevisorerna bedömer bolagets ekonomistyrning som tillfredsställande. Bolaget gör ett positivt resultat på 250,6 mnkr, det är 7,5 mnkr högre än budgeterat och 6,6 mnkr högre än prognosticerat vid delår 2. Vi bedömer att styrelsens ledning, styrning och uppföljning gällande ekonomi under 2023 varit tillräcklig och att ägardirektivet uppfylls.

Protokollsgranskning visar att styrelsen under året kontinuerligt har mottagit information om ekonomin.

Intern kontroll

Yrkesrevisorerna bedömer bolagets interna kontroll som tillräcklig. Bedömningen avser arbetet med intern kontroll (riskanalys, internkontrollplan samt uppföljning av internkontrollplanen). En riskanalys är framtagen och ligger till grund för interkontrollplanen som fastställts av styrelsen 2023-03-23. En av riskerna i riskanalys och internkontrollplan rör ledningssystem för informationssäkerhet (LIS). Granskning av protokoll visar att styrelsen har fått återrapportering om arbetet med den interna kontrollen under sammanträdena i maj, september och december månad. Internkontrollrapport per helår visar att alla risker följts upp samt att mindre avvikelser har identifierats.

Grundläggande granskning av Gävle Energi AB

Bakgrund

Den grundläggande granskningen syftar till att ge de förtroendevalda lekmannarevisorerna en tillräcklig grund för att uttala sig i rapporteringen till kommunfullmäktige. I denna rapport tar de yrkesrevisorer som är sakkunniga biträden ställning till de grundläggande frågorna om

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt,
- om den interna kontrollen som görs inom bolaget är tillräcklig.

Metod

Metoder som använts i granskningsarbetet har varit följande:

- Dokumentanalys
- Intervjuer/maillkontakter
- Löpande följa kallelser, handlingar och protokoll
- Dialogmöten och slutrevisioner där lekmannarevisorerna samt sakkunniga biträden deltar.

Räkenskaperna i bolagen granskas av auktoriserade revisorer. Lekmannarevisorerna och de sakkunniga biträdena har löpande kontakter med dem och har en lagstadgad skyldighet att samarbeta i granskningen av den interna kontrollen. Lekmannarevisorerna och de auktoriserade revisorerna har olika uppdrag enligt lagstiftning, vilket innebär att bedömningarna kan skilja sig åt.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som utgör underlag för de analyser, slutsatser och bedömningar som görs av yrkesrevisorn. I denna granskning utgörs revisionskriterierna av:

- Reglemente för intern kontroll 2 §, 5 § och 6–8 §§
- Företagspolicy
- Bolagsordning
- Ägardirektiv 2023–2026
- Kommunplan med årsbudget 2023
- Kommunstyrelsens anvisningar

Bedömningskala

Nedan anges den bedömningskala som används för att tydliggöra granskningsresultatet i förhållande till angivna revisionskriterier. Begreppen (ändamålsenlig, tillfredsställande och tillräcklig) är hämtade ur kommunallagens 12:e kapitel där det anges vad revisorerna ska ta ställning till.

Bedömningsbegrepp	Förklaring
Ändamålsenlig målstyrning Tillfredsställande ekonomistyrning Tillräcklig intern kontroll	Revisionskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser som behöver åtgärdas.
Inte helt ändamålsenlig målstyrning Inte helt tillfredsställande ekonomistyrning Inte helt tillräcklig intern kontroll	Revisionskriterierna är inte helt uppfyllda. Det finns brister som behöver åtgärdas.

<p>Inte ändamålsenlig målstyrning</p> <p>Inte tillfredsställande ekonomistyrning</p> <p>Inte tillräcklig intern kontroll</p>	<p>Revisionskriterierna är inte uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas.</p> <p><i>Bristerna kan aktualisera frågan om anmärkning eller avstyrkt ansvarsfrihet</i></p>
--	---

Allmänt om bolaget

Ägardirektiv och bolagsordning till bolagen

I denna rapport behandlas Gävle Energi AB, även benämnt som bolaget. Senast reviderat ägardirektiv antogs av kommunfullmäktige den 27 november 2023 § 5. Av ägardirektivet framgår att syftet med bolagets verksamhet är följande:

- Bolaget ska, med helhetssyn på ekonomi, service och miljö tillgodose behovet av produkter och tjänster hos olika kundkategorier utifrån affärsmässig grund (med undantag för de kommunalrättsliga principerna på det sätt det kommer till uttryck i 7 kap. ellagen).
- Bolagets verksamhet ska vara att med hög leveranssäkerhet, bedriva produktion, distribution, köp, försäljning och handel med el, värme, biogas, kyla och tele- och datakommunikation samt därmed förenlig verksamhet.
- Bolaget ska medverka till utveckling inom verksamhetsområdet så att kommunens och regionens utveckling och konkurrenskraft stärks.
- Bolaget ska sträva efter en samverkan med andra aktörer regionalt såväl som nationellt.
- Den kommunala verksamheten såväl i förvaltningsform som i bolagsform ska präglas av samma helhetssyn och princip avseende koncernnytta. Kommunen och bolaget ska i samråd söka lösningar som tillgodoser kommunens samlade intresse.
- Bolaget ska aktivt driva klimat- och miljöfrågor i sin verksamhet. Mätbara mål ska finnas som genom årsredovisningen följs upp årligen.
- Bolaget ska ha konkurrenskraftiga taxor och avgifter i förhållande till jämförbara kommuner.
- Bolagets investeringsverksamhet ska baseras på en helhetssyn där effekter i samtliga styrperspektiv beaktas inför investeringsbeslut.

Av bolagets verksamhetsrapport 2023 framgår att ägardirektivet bedöms vara väl formulerat och i linje med verksamhetens inriktning och de mål som bolaget arbetat mot historiskt.

Lagstiftning

Aktiebolagslag (2005:551)

Kommunallag (2017:725)

Lag (2016:1145) om offentlig upphandling

Lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning

Ellag (1997:857)

Fjärrvärmelag (2008:263)

Miljöbalken (1998:808)

Plan- och bygglagen (2010:900)

Lag (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster

Målstyrning och måluppfyllelse

Av bolagets ägardirektiv framgår att bolaget har en styrmodell med fem kommunkoncernövergripande och långsiktiga mål som ska ses som ett förhållningssätt för att bidra till utveckling och innovation.

Bolagsstyrelsen beslutade den 12 december 2022 om verksamhetsplan för 2023. Planen beskriver budget, mål, indikatorer och aktiviteter. Bolaget förhåller sig till de kommunkoncernövergripande mål (både verksamhetsmål och finansiella mål). Enligt verksamhetsplanen har bolaget nio mål, vilka kompletterades med ytterligare ett mål (kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor) i samband med styrelsens beslut om verksamhetsrapport delår 2 (se figur nedan).

Bolagets bedömning av måluppfyllelsen

Övergripande strategiska mål	Måluppfyllelse 2022	Måluppfyllelse 2023
Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor	-	●
Vår Kundrelation	●	●
Våra medarbetare	●	●
Vårda och utveckla varumärket	●	●
Samverkan och påverkan för ett attraktivt näringsliv	●	●
Utveckla konkurrenskraftiga tjänster och produkter	●	●
Tillgänglighet – drift- och leveranssäkerhet	●	◆
Effektiva processer	◆	◆
Klimatfrågan är drivkraften för vårt miljöarbete	●	◆
Gävle Energi AB ska nå en tillfredsställande lönsamhet utifrån ägarens direktiv	●	●

Måluppfyllelse helår - Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

Bolaget bedömer att målet uppnås. Målet är nytt för verksamhetsåret och därför är ingen jämförelse möjlig att göra. Nedanstående figur visar att indikatorn uppnås. Det beskrivs att bolaget förser Gävles skolor med bredband och tillgängligheten har under perioden varit 100 procent.

Indikator	Utfall	Status	Målvärde
Tillgänglighet internet	100 %		>99 %

Måluppfyllelse helår – Vår kundrelation

Bolaget bedömer att målet uppnås. Det är samma utfall som föregående år då målet också uppnåddes. Nedanstående figur visar att indikatorn uppnås. Bolaget beskriver att dess kunder är nöjda med den service de får i Kundcenter. Kunderna upplever personalen som trevliga och kunniga, samt att kötiden är kort.

Indikator	Utfall	Status	Målvärde
Utfall kundmätningar, kundtjänst, privat	9,3		>8,5

Måluppfyllelse helår – Våra medarbetare

Bolaget bedömer att målet uppnås. Det är samma utfall som föregående år då målet också uppnåddes. Nedanstående figur visar att två indikatorer uppnås med en indikator uppnås delvis uppnås.

Indikator	Utfall	Status	Målvärde
Observationer/Tillbudsrapportering ¹	123		130
Jämix ²	145		>145
Svarsfrekvens & Frankly ³	83 %		80 %

Bolaget beskriver att rapportering av tillbud och riskobservationer fortsätter att öka dock inte i tillräcklig utsträckning. Rapporteringen anges vara en förutsättning för att ha ett proaktivt arbetsmiljöarbete. Utfallet för Jämix (jämförbarhetsindex) uppgår till 145p, vilket är högre än branschmedelvärdet på 135p. Svarsfrekvensen i medarbetarundersökningsverktyget "Frankly" fortsätter att öka och når medelvärdet.

Måluppfyllelse helår – Vårda och utveckla varumärket

Bolaget bedömer att målet uppnås. Det är samma utfall som föregående år då målet också uppnåddes. Nedanstående figur visar att båda indikatorer uppnås.

Indikator	Utfall	Status	Målvärde
NPS ⁴	35		>35
Studiebesök	31		15

1 Genom att öka rapportering av observationer och tillbud kan arbetsmiljön hela tiden utvecklas för att minska risken för olyckor.

2 Jämix, Jämförbarhetsindex visar hur jämförbara arbetsvillkor, arbetsmiljö och anställningsvillkor en organisation har.

3 &Frankly är ett digitalt verktyg som används för medarbetarundersökningar.

4 Net Promoter Score är ett nyckeltal som används i kundundersökningar. Net Promoter Score bygger på frågan: "Hur sannolikt är det att du skulle rekommendera det här företaget till en vän eller kollega?". Frågan besvaras sedan på en skala från -100 till +100.

Bolaget beskriver att de har en högre ambitionsnivå genom att använda sig av ett högre medelvärde (35) jämfört med energibranschens medelvärde (27). Trots den högre ambitionsnivån och de höga elpriserna under 2023 påverkat kundernas syn på energibolag nås målvärdet.

Helårsmålet för antal mottagna studiebesök har nåtts. Bolaget har under hösten arbetat med att erbjuda standardiserade studiebesök för olika målgrupper, parallellt med att ta emot nya studiebesök.

Måluppfyllelse helår - Samverkan och påverkan för ett attraktivt näringsliv

Bolaget bedömer att målet uppnås. Det är samma utfall som föregående år då målet också uppnåddes. Nedanstående figur visar att indikatorerna uppnås.

Indikator	Utfall		Målvärde
Nils Holgersson undersökning elnät	29		<=45
Nils Holgersson undersökning fjärrvärme	8		<=25
Nätverksträffar där vi äger en del av agendan	63		20

I verksamhetsrapporten helår framgår att resultatet av elnätsundersökningen inte har redovisats ännu, utan att det ska redovisas senare under 2024. I faktakontrollen framgår att detta är en felskrivning och att resultatet har rapporterats till styrelsen enligt utfallet på indikatorn. Data till elnätsundersökningen har lämnats in och bolaget bedömning är att målvärdet kommer uppnås.

Resultatet av Nils Holgersson 2023 för fjärrvärme har redovisats och bolaget hamnade på plats 8, vilket är två platser bättre än förra året.

Indikatorn om att Gävle Energis personal ska äga en del av agendan på minst 20 nätverksträffar har nåtts. Det visar att det finns ett intresse för vad bolaget gör och inte gör, vilket bidrar till att nå det övergripande målet om att vara ett positivt omtalat energibolag.

Måluppfyllelse helår - Utveckla konkurrenskraftiga tjänster och produkter

Bolaget bedömer att målet uppnås. Det är samma utfall som föregående år då målet också uppnåddes. Nedanstående figur visar att indikatorn uppnås.

Indikator	Utfall		Målvärde
Antal aktiviteter inom effekt, kapacitet och frekvens	6		4

Bolaget beskriver att under året har bolaget arbetat med sex projekt som berör kapacitet, effekt och frekvens.

Måluppfyllelse helår - Tillgänglighet – drift- och leveranssäkerhet

Bolaget bedömer att målet är nära att uppnås men uppfylls inte helt. Det är en försämring jämfört med föregående år då målet uppnåddes.

Nedanstående figur visar att indikatorn uppnås delvis.

Indikator	Utfall		Målvärde
Medelavbrotts-tid, minuter/kund, elnät, årsvärde ⁵	16,3 min/kund		<15min/kund

Utfallet beskrivs bero på att två avbrott från överliggande nät har påverkat utfallet på ett negativt sätt, vilket gör att det landar precis utanför målvärdet.

Måluppfyllelse helår – Effektiva processer

Bolaget bedömer att målet är nära att uppnås men uppfylls inte helt. Det är ingen förbättring jämfört med föregående år då målet delvis uppnåddes. Nedanstående figur visar att en indikator uppnås medan en indikator uppnås delvis.

Indikator	Utfall		Målvärde
Digitala flyttare ⁶	57,7 %		60 %
Antal mätpunkter i byggprocessen	5 st		4 st

Bolaget beskriver att andelen digitala flyttar ökar, från 55,0 procent förra året till 57,7 procent i år. Dock uppnås inte målvärdet om 60 procent.

Målet för Byggprocessen, som inkluderar Elnät, Fjärrvärme och GävleNet, var att ta fram fyra mätpunkter under året. Indikatorn uppnås genom fem mätpunkter i byggprocessen.

Måluppfyllelse helår – Klimatfrågan är drivkraften för vårt miljöarbete

Bolaget bedömer att målet är nära att uppnås men uppfylls inte helt. Det är en försämring jämfört med föregående år då målet uppnåddes.

Nedanstående figur visar att en indikator uppnås medan en indikator uppnås ej.

Indikator	Utfall		Målvärde
Minskad elanvändning hos våra kunder	7,3 %		5 %
Minska antalet kemikalier	0 %		5 %

⁵ Avser avbrottslängd per kund och år. Redovisas i minuter. Avser endast oplanerade avbrott.

⁶ Andel flyttar som kunderna initierar via Gävle Energis hemsida eller e-post

Bolaget beskriver att, även om indikatorn är svår att mäta givet olika temperaturförhållanden mellan åren, att minskningen var högre än målvärdet. I slutet på 2023 var antalet kemikalier i verksamheten ungefär oförändrat jämfört med vid årets början. Under 2024 kommer fokus att vara på att byta ut de mest miljö- och hälsofarliga kemikalierna mot mindre farliga, så kallad substitution.

Måluppfyllelse helår - Gävle energi AB ska nå en tillfredsställande lönsamhet utifrån ägarens direktiv

Bolaget bedömer att målet uppnås. Det är samma utfall som föregående år då målet också uppnåddes. Nedanstående figur visar att indikatorn uppnås.

Indikator	Utfall	Målvärde
Resultat efter finansiella poster	250,5 mnkr	243,1 mnkr

Resultat efter finansiella poster uppgår till 250,5 (273,2) mnkr. Att det är bättre än målvärdet förklaras främst av ett starkt resultat för Elhandel samt generellt positiva resultatavvikelser för de flesta affärsområden.

Yrkesrevisorernas bedömning

Vi konstaterar att bolaget har tio strategiska mål med tillhörande indikatorer som har arbetats fram utifrån de kommunövergripande målen. Av bolagets tio strategiska mål bedöms sju uppnås. Tre mål bedöms inte uppnås helt.

Bolagets bedömning av måluppfyllelsen baseras enligt bolaget på en sammanvägning av det arbete som genomförts under året och utfall samt status på indikatorer. Verksamhetsrapporter har behandlats på sammanträden. Verksamhetsrapporten per helår innehåller en detaljerad beskrivning av det arbete som genomförts under året. Bolagets analys av aktuella indikatorers utfall är detaljerad och begriplig.

Ekonomistyrning

Nedan följer en sammanställning av det ekonomiska utfallet.

Resultaträkning (mnr) Gävle Energi AB (Koncernen)	Utfall helår 2023	Utfall helår 2022	Budget 2023	Prognos 2023
Omsättning	1505,8	1523,4	2032,0	1550,5
Personalkostnader	-227,1	-204,2	-227,6	-218,5
Övriga kostnader	-892,7	-913,4	-1411,7	-959,7
Avskrivningar	-165,3	-152,7	-150,3	-150,7
Andel intresseföretags resultat	36,3	22,4	23,2	30,4
Rörelseresultat	257,0	275,5	256,6	252,0
Finansnetto	-6,4	-2,3	-13,5	-8,0
Resultat efter fin. poster	250,6	273,3	243,1	244,0
Investeringar, brutto (+)	464,6	279,3	530,7	489,8
Avgår erhållna investeringsbidrag (-)	-11,5	0,0	-12,5	0,0
Avgår försäljning av anläggningstillg. (-)	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa nettoinvesteringar	453,1	279,3	518,2	489,8

Resultatet efter finansnetto uppgår till 250,6 mnr. Resultatet är bättre än budget och prognos 2023 vid delår 2. Differensen förklaras framför allt av högre räntor på tillgodohavanden än förväntan i budget. Därtill var resultatet för Elhandel bättre än budgeterat.

Övriga kostnader avviker positivt, vilket enligt bolaget förklaras av de lägre inköpskostnaderna inom Elhandel, som en konsekvens av lägre elpriser än budgeterat. Biobränslepriserna har stigit under 2023 som en följd av en ökad efterfråga på träbränsle från nya aktörer i branschen.

Affärsområde Energiproduktion avviker negativt, vilket förklaras av lägre elpriser och lägre producerad volym el från kraftvärme än förväntat i budget. Resultatet för koncernen är enligt bolaget starkt givet utmanande omvärldsfaktorer, marknadsförutsättningar, störningar i elproduktionen samt gjorda av- och nedskrivningar.

Bolaget redogör att man befinner sig i en tung investeringsperiod. Under året har bolaget investerat för 453,1 mnr, dock under avsatt budget på 518,2 mnr. Lånebehovet för 2023 beräknas till cirka 250 mnr och för planeringsperioden 2024–2027 cirka 800 mnr. I de 800 mnr ingår en planerad högre aktieutdelning 2024 med 200 mnr enligt kommunplan 2023 med utblick år 2024–2026.

Bolaget bedömer det som sannolikt att investeringsprojekt kommer att förskjutas, försenas eller pausas eftersom det inte bedöms finnas förutsättningar att genomföra dem med tillräcklig säkerhet och lönsamhet som konsekvens av problem i logistikflöden, ökade finansieringskostnader, brister i materialtillgång samt prisutvecklingen. Av de tre projekt som överstiger 25 miljoner kronor beräknas samtliga fortskrida enligt tidsplan.

7 Felix transistorledning, Utökad bränsleplan och Elektron.

För "Felixprojektet" är prognosen att projektet kommer bli något billigare än ursprunglig budget på grund av ett sjunkande stålprisindex.

Ägardirektivet förordar att resultatet efter finansiella poster ska vara minst 144 mnkr, vilket årets utfall överskrider med marginal. En granskning av styrelsens protokoll visar att styrelsen följt bolagets ekonomi kontinuerligt under året.

Fokusområde för 2024 kommer enligt bolaget vara en ökad kostnadseffektivitet samt en ökad medvetenhet kring vikten av och potentialen med tillgång till ökad effekt i regionen.

Yrkesrevisorernas bedömning

Vi konstaterar att bolaget gör ett positivt resultat på 250,6 mnkr, det är 7,5 mnkr högre än budgeterat och 6,6 mnkr högre än prognosticerat vid delår 2. Av protokollgranskning framgår att bolagsstyrelsen erhållit löpande rapporter avseende bolagets ekonomi och finansiella ställning under året.

Intern kontroll och riskanalys

Ansvaret för att den interna kontrollen är tillräcklig ligger, enligt 8 kap. 4 § Aktiebolagslagen, på styrelsen. Styrelsen skall fortlöpande bedöma bolagets och, om bolaget är moderbolag i en koncern, koncernens ekonomiska situation. Styrelsen skall även se till att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Om vissa uppgifter delegeras till en eller flera av styrelsens ledamöter eller till andra, skall styrelsen handla med omsorg och fortlöpande kontrollera om delegationen kan upprätthållas.

Styrelsen ska enligt 8 kap. 5 § Aktiebolagslagen meddela skriftliga instruktioner för när och hur sådana uppgifter som behövs för styrelsens bedömning enligt 4 § andra stycket skall samlas in och rapporteras till styrelsen.

Bolagets riskhantering och riskanalys

En riskvärdering sker enligt bolaget årligen under hösten inför kommande verksamhetsår. Under hösten år 2022 arbetade två grupper (internkontrollrådet och internkontrollgruppen) med riskvärderingen, som är ett underlag till intern kontrollplan 2023. Internkontrollrådet bestod av: ekonomichef, vice VD, säkerhetsansvarig och controller, styrelseordförande, vice ordförande och 2:e vice ordförande. Internkontrollgruppen bestod av: ekonomichef, vice VD, säkerhetsansvarig, controller, informations- och säkerhetsansvarig och HR-chef. I riskvärderingen identifierades 38 risker inom fem riskområden⁸.

Bolagskoncernen är miljö- och kvalitetscertifierad sedan 2006 och har under året reviderats enligt ISO-standarderna 9001:2015 och 14 001:2015.

⁸ 1) Våra medarbetare, 2) Tillgänglighet- drift och leveranssäkerhet, 3) Effektiva processer, 4) Strategisk risk/Omvärldsbevakning och 5) Inköp och upphandling.

De externa revisorerna har godkänt koncernens verksamhetsledningssystem och certifikaten kvarstår.

Bolagets internkontrollplan

Internkontrollplanen 2023 beslutades av bolagsstyrelsen 2023-03-22, §4017. Planen innehåller nio risker (16 kontrollmoment) att kontrollera under 2023:

- Allvarlig personskada
- Kompetensförsörjning
- Bristande systematiskt arbete med ledningssystem för informationssäkerhet (LIS)
- Externa hot, driftsäkerhet, intrång i system
- Ökade material- och tjänstekostnader och förlängda leveranstider
- Bränslebrist
- Missar i upphandlingar
- Regulatoriska faktorer från EU
- Missar i digitaliseringsstrategin

Internkontrollplanen anger för varje risk en riskbeskrivning, kontrollmoment samt ansvarig för kontrollmomentet. De nio riskerna ska kontrolleras genom 16 kontrollmoment. Risken för bristande systematiskt arbete med LIS ska kontrolleras genom uppföljning av ledningssystemet.

Uppföljning av internkontrollplan

Protokollgranskning visar att internkontrollplanen följts upp av bolagsstyrelsen vid tre tillfällen under året; i maj, i september och vid helårsrapporteringen. Bolagsstyrelsen har fastställt internkontrollrapporten 2023 vid sammanträdet 2023-12-20, §4134. Samtliga kontroller har genomförts i enlighet med internkontrollplanen.

Av rapporten framgår att inga större avvikelser identifierats vid kontrollerna. I fyra av 16 kontrollmoment har en mindre avvikelse identifierats. Bland annat har, enligt bolaget, mindre avvikelser (tre kontrollmoment) konstaterats inom riskområdet som avser "Allvarlig personskada" där utbildningsbehov för chefer inom arbetsmiljö har identifierats. Likväl konstateras mindre avvikelser inom riskområdet som avser "Externa hot, driftsäkerhet, intrång i system" kopplat till kontrollmomentet som avser dokumentation. Integrationsförvaltare har rekryterats och arbetet med riskbedömningar och nulägesanalyser fortsätter framgent. Vidare framgår av rapporten ingen avvikelse när det gäller kontroll av risken för bristande systematiskt arbete med LIS. Det anges att under året har en informationssäkerhetsanalys pågått inom flera områden. Arbetet med informationssäkerhet beskrivs löpa enligt plan där två steg i arbetet är färdiga medan det pågår arbete med informationsklassning och riskbedömning. En självskattningsmodell (motsvarande egenkontroll) kommer att fortsätta införas under 2024.

Yrkesrevisorernas bedömning

Yrkesrevisorerna bedömer bolagets interna kontroll som tillräcklig. Bedömningen bygger på att en internkontrollplan är upprättad i enlighet med kommunfullmäktiges reglemente för intern kontroll, samt har underställts styrelsen för beslut 2023-03-23.

En riskanalys ligger till grund för internkontrollplanen som beslutats av styrelsen. Det är relevant att riskerna i såväl riskanalys som intern kontrollplan har kopplats till bolagets strategiska mål och övriga relevanta risker. I arbetet med riskanalys och intern kontrollplan har styrelsen bedömt bristande systematiskt arbete med LIS som en delvis kritisk risk (gul). Risken har sedan kontrollerats under året. Att bolaget identifierat och kontrollerat risken bedömer vi som relevant mot bakgrund av resultatet i den fördjupade granskningen av bolagets informationssäkerhet.

Granskningen av protokoll visar på att styrelsen har fått återrapportering om arbetet med den interna kontrollen under sammanträdena i maj, september och december månad. Internkontrollrapporten per helår visar att alla risker följts upp och mindre avvikelser har identifierats.

Bolagsstyrningsrapport har avgivits januari 2024 och därmed i enlighet med årsredovisningslagen och svensk kod för bolagsstyrning. Här skiljer sig bolagens återrapportering av internkontrollarbetet från nämndernas. Bolagen ska enligt årsredovisningslagen och svensk kod för bolagsstyrning avge en årlig bolagsstyrningsrapport. Även om bolagen gör en riskanalys och internkontrollplan, är det på detta sätt återrapporteringen görs till kommunstyrelsen via Gävle Stadshus AB.

Kommunfullmäktige har beslutat om nya riktlinjer för intern styrning och kontroll som ska ersätta reglementet för intern kontroll som antogs 1999. Kommunens nämnder och bolag ska tillämpa dessa nya riktlinjer fullt ut från 2024. Vi noterar att bolaget redan under 2023 har påbörjat sitt arbete med dessa tillämpningar.

Missiv

Dnr:23REK33
2023-03-27

Gävle Energi AB

Begäran om yttrande: Granskning av informations-säkerhet

Lekmannarevisorerna har gett KPMG i uppdrag att granska bolagets arbete med informationssäkerhet. Granskningsresultatet framgår av granskningsrapporten. Den kommer att distribueras till bolaget enligt särskilda instruktioner.

Med anledning av det som framkommer i granskningsrapporten vill lekmannarevisorerna ha styrelsens kommentarer till de brister som noteras och de rekommendationer som rapporten innehåller.

Revisorerna önskar ett yttrande från styrelsen senast 2024-06-20.

Revisorerna i Gävle kommun

Eva-Karin Hamilton
Revisorskollegiets ordförande

Andreas Halvarsson
Revisionschef

Bilaga: Granskningsrapport

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: Eva-Karin Hamilton

Datum: 2024-04-05 08:01

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

9006E32DF7AC0334DDB5F98037618C1C577AC7115B075EB851010C539AA0DD72

Namn: Andreas Halvarsson

Datum: 2024-04-04 09:46

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

9006E32DF7AC0334DDB5F98037618C1C577AC7115B075EB851010C539AA0DD72